

23. Aké údaje prinášajú o Ježišovi rímske a židovské zdroje?

Dvadsiatatretia z 54 otázok o Ježišovi Kristovi a Cirkvi, na ktoré odpovedá tím profesorov histórie a teológie z Navarskej univerzity.

01.08.2023

Prvé zmienky o Ježišovi v nekresťanskej literatúre nájdeme u niektorých gréckych a rímskych historikov, ktorí žili v druhej polovici

1. storočia alebo v prvej polovici 2. storočia, teda v dobe nie až tak vzdialenej od týchto udalostí.

Najstarší text, v ktorom sa spomína Ježiš, aj keď iba implicitne, napísal okolo roku 73 sýrsky stoický filozof Mara bar Sarapion. Zmieňuje sa o Ježišovi ako o „múdom židovskom kráľovi“, o ktorom sa hovorí, že vyhlásil „nové zákony“ asi v narážke na Kázeň na hore (por. Mt 5, 21-48), a že Židom neosožilo, že ho zabili.

Najstaršia a najznámejšia explicitná zmienka o Ježišovi je text židovského historika Jozefa Flávia (*Židovské starožitnosti* XVIII, 63-64) z konca 1. storočia, známy aj pod názvom *Fláviovo svedectvo* (*Testimonium Flavianum*). Tento text, ktorý sa zachoval vo všetkých gréckych rukopisoch Fláviovho diela, ide tak ďaleko, že naznačuje, že by to mohol byť Mesiáš, a preto si mnohí autori

myslia, že je to vsuvka vložená
prepisovačmi v stredoveku.

Dnes bádatelia zastávajú názor, že
pôvodné Flávie slová musia byť
veľmi príbuzné tým, ktoré sa
zachovali v arabskej verzii tohto
textu citovaného Agapiosom,
biskupom z Hierapola z 10. storočia,
kde sa tieto domnelé vsuvky
nevyskytujú. Hovorí: „V tom čase žil
vzdelaný človek menom Ježiš,
dobrých a počestných mravov.
Mnohí zo židov a z iných národov
boli jeho učeníkmi. Pilát ho odsúdil
na smrť na kríži. Ale tí, čo sa stali
jeho učeníkmi, sa svojho učeníctva
nevzdali a hovorili, že sa im za tri dni
po ukrižovaní zjavil živý a preto by
to mohol byť Mesiáš, o ktorom
proroci prorokovali podivuhodné
veci.“

Niektorí rímski spisovatelia 2.
storočia (Plínius Mladší –
Epistolarum ad Traianum

Imperatorem cum eiusdem Responsis liber X, 96; Tacitus – Anály XV, 44; Suetonius, Život Claudia, 25,4.)
poukazujú na postavu Ježiša a na činnosť jeho nasledovníkov.

V židovských prameňoch, hlavne v Talmude, je takisto niekoľko zmienok o Ježišovi a o určitých veciach, ktoré boli o ňom povedané, čo nám potvrdzujú niektoré historické detaily z prameňov, ktoré ani prinajmenšom nemožno podozrievať z kresťanskej manipulácie.

Židovský bádateľ Joseph Klausner vyvodil zo zmienok o Ježišovi v Talmude niekoľko záverov a zhrnul ich nasledovne: „Existujú dôveryhodné výpovede, že sa volal *Yeshua* (*Yeshu*) z Nazareta, že ,praktizoval čarodejníctvo‘ (teda robil zázraky, ako to bolo v tom čase zvyčajné), zvädzal ľudí a viedol Izrael po zlej ceste, že sa vysmieval slovám múdrych ľudí a vykladal Písmo

rovnako ako farizeji, že mal päť učeníkov, že povedal, že neprišiel Zákon zrušiť ani k nemu nič pridať, že bol ako falošný učiteľ a zvodca zavesený na drevo (ukrižovaný) v predvečer Veľkej noci (ktorá pripadala na sobotu) a že jeho učeníci v jeho mene uzdravovali choroby“ (J. Klausner, *Ježiš z Nazareta*, str. 44).

Toto zhrnutie aj s jeho vsuvkami, hoci by si z historického hľadiska vyžadovalo väčšiu presnosť, dostatočne vyjadruje to, čo možno z týchto prameňov vyčítať, čo síce nie je všetko, ale nie je to ani málo. Ak teda porovnáme tieto údaje s údajmi rímskych autorov, je možné s historickou istotou tvrdiť, že Ježiš existoval, a dokonca sa môžeme oboznámiť aj s niektorými najdôležitejšími faktmi z jeho života.

pdf | document generated
automatically from [https://opusdei.org/
sk-sk/article/23-ake-udaje-prinasaju-o-
jezisovi-rimske-a-zidovske-zdroje/](https://opusdei.org/sk-sk/article/23-ake-udaje-prinasaju-o-jezisovi-rimske-a-zidovske-zdroje/)
(02.03.2026)